

شنیدن پیام مردم از راهروی خروجی سینما

۹ خرداد ۱۳۹۳ ساعت ۲۱:۱۸

«شیار ۱۴۳» و «خط ویژه» منتخب نگاه تماشاگران شدند، فیلم‌هایی که روایتی از زندگی مادر شهید و کشمکش جوانانی گرفتار در یک اختلاس سازمان‌یافته است؛ بدیهی‌ترین پیام این انتخاب پایه‌گذاری خط مشی برنامه‌ریزی‌ها بر عزت ملی است.

فرشاد مهدی‌پور در وبلاگ طلوع آورده است: اینکه افکار عمومی چیست و کجاست و به چه می‌اندیشد، از غامض‌ترین پرسش‌هایی است که همه نظریه‌های سیاسی و جامعه‌شناختی و ارتباطی را درگیر خود کرده است و معمولاً برای آن پاسخ روشنی هم در میان نیست؛ اما نظرخواهی‌ها یکی از مهم‌ترین نمونها، برای ارزیابی خواست و اراده و طرز تلقی فضای عمومی است، صرف‌نظر از ایراداتی که همواره به تعمیم‌پذیری آنها وارد شده و می‌شود.

در ایران امروز نیز تقریباً نظرسنجی‌ها کارساز و بسیار قابل تأمل شده‌اند و محمل مناسبی برای اخذ تصمیم‌های سترگ و اساسی به‌شمار می‌روند و اگر در حوزه سیاست و ایامی نظیر انتخابات و برگزاری راهپیمایی‌های مهم، پیام‌های آنها علنی و صریح است، در فرهنگ و جامعه، این گرایش‌ها، پیچیده‌تر و دیرپاب‌تر به نظر می‌رسد.

نمونه جالب‌توجه اخیر در این زمینه، فیلم‌های برتر سی و دومین جشنواره فیلم فجر است که به انتخاب تماشاگران تهرانی، برگزیده شده‌اند؛ در اینجا ۴ ویژگی را می‌شود مشاهده کرد: اول آنکه این دوره از جشنواره فیلم فجر، یکی از سیاسی‌ترین ادوار آن بود، هم به اعتبار دولت تازه که می‌خواست مداوماً تغییرات را به رخ همگان بکشد و این مسئله در افتتاحیه و اختتامیه بسیار به چشم می‌آمد.

دوم اظهارنظرهای آشکارا سیاسی کارگردانان و بازیگران مطرح که ابایی از بیان عقاید خود در مراسم مختلف مرتبط با جشنواره و میزگردهای خبری آن نداشتند.

سوم فیلم‌های مختلفی که یا در متن اصلی روایت‌گر روی دادهای سیاسی بودند و یا پر از نیش و کنایه‌های سیاسی و چهارم آنکه سیمرغ نگاه مردمی که از سوی «تهرانی»ها برگزیده شد و گرداننده آن نیز «خانه سینما» بود، معرف میل و رغبت و گرایش همان طبقه متوسط تهرانی سینما رویی است که برخی تصورات خاصی درباره‌اش داشته و دارند.

حالا «شیار ۱۴۳» و «خط ویژه»، منتخب نگاه تماشاگران شده‌اند؛ یکی روایتگر زندگی حزن‌انگیز و پُرافتخار مادر شهیدی جاویدال‌اثر و دیگری کشمکش جوانانی گرفتار در یک اختلاس سازمان‌یافته؛ هر دو فیلم‌هایی ارزان و بدون پیچ و خم و هزینه‌های سرسام‌آور دکور و بازی‌گری و فیلم‌برداری و... به دور از تبلیغات عجیب و غریب و فضاسازی‌های خبری و در نهایت بی‌ادعایی و حاشیه‌گریزی.

مهم‌تر و فارغ از این ویژگی‌های فنی و محتوایی، پیام و کارکرد این فیلم‌هاست که باید مورد توجه قرار بگیرد: یکی راوی سال‌های مقاومت و تداوم آن در زندگی روزمره است و دیگری نگران از فساد و تبعیض اقتصادی.

مردم تهران (یعنی آنهایی که به سینما رفته‌اند و کارت انتخاب را در پایان نمایش فیلم، در صندوق‌های مشخص شده ریخته‌اند)، دو فیلمی را برگزیده‌اند که برخلاف افسانه‌سازی جماعتی خاص و منورالفکر، گرایش‌های واقعی ایرانی‌ها را نشان می‌دهد.

در لحظه این رأی‌گیری، هیچ مداخله‌گری بر رأی‌دهنده مؤثر نبوده و او در تاریک‌روشن راهروی خروجی سینما، فقط «انتخاب»‌اش را اعلام کرده است و علاوه بر آن به توهمات یک دانشجوی اخراجی مثلاً ستاره‌دار یا سیاه‌نمایی‌های بی‌انتها از زندگی در شهر رأی نداده، بلکه آثاری را برگزیده که از سابقه تاریخی ملت در حماسه‌سازی پشتیبانی می‌کند و خواستار مبارزه با رشوه و توطئه‌های اقتصادی اقلیت زیاده‌خواه است.

این اولین و بدیهی‌ترین پیامی است که می‌شود از این انتخاب هوشمندانه گرفت و براساس آن به همه منادیان سیاست و اقتصاد و فرهنگ هشدار داد که خط مشی‌ها و برنامه‌های خود را در طریقی پایه‌ریزی کنند که هم عزت ملی را تداوم بخشد و هم عدالت اجتماعی را تضمین کند.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۵۰۰۵/سینما-خروجی-راهروی-مردم-پیام-شنیدن/>